

PERSBERICHT

05 APRIL 2019

Verslag aan het federale parlement: De “witte kassa”, het geregistreerd kassasysteem voor de horeca

Om de crisis in de horecasector te bestrijden, besliste de regering eind 2009 een btw-verlaging door te voeren op restaurant- en cateringdiensten van 21% naar 12%. Ter compensatie voor deze btw-verlaging, die inging vanaf 1 januari 2010, werd aan deze fraudegevoelige sector gevraagd een geregistreerd kassasysteem (GKS), de zogenaamde “witte kassa”, te installeren met het oog op de “verwitting” van de sector. De definitieve regeling voor het GKS trad in werking op 1 juli 2016. In de audit die het Rekenhof heeft voorgelegd aan het federale parlement onderzocht het of de fiscale administratie een efficiënte en doeltreffende controleaanpak hanteert en of het GKS een positief effect heeft gehad op de bestrijding van de fiscale fraude en de *verwitting* van de horecasector.

De regeling van de witte kassa houdt in dat elke horeca-inrichting die meer dan 25.000 euro (exclusief btw) jaaromzet haalt uit restaurant- en cateringdiensten, verplicht is voor alle handelingen die verband houden met het verstrekken van maaltijden en dranken een btw-kasticket uit te reiken door middel van het GKS.

Het installatiepercentage van het GKS is sterk gestegen sinds de opstart van de controles. Er kan worden verwacht dat de spontane naleving in de toekomst nog verder zal toenemen aangezien de Raad van State in 2018 en 2019 alle bezwaren tegen de nieuwe GKS-regelgeving heeft verworpen.

Het Rekenhof heeft vastgesteld dat de GKS-regelgeving gedetailleerd is uitgewerkt en via verscheidene administratieve circulaire's uitvoerig werd toegelicht. In de praktijk blijkt ze echter complex en moeilijk controleerbaar. Zo rijzen er vaak interpretatieproblemen bij de controle van de omzeldrempel van 25.000 euro onder meer bij horecazaken die zowel verbruik ter plaatse als meeneemmaaltijden aanbieden (deze laatste tellen niet mee voor de omzeldrempel). Bovendien moet de omzeldrempel en de bijhorende plicht tot het uitreiken van GKS-tickets per inrichting worden beoordeeld, wat in de praktijk steeds een controlebezoek ter plaatse vereist. Ook de wettelijke uitzonderingen, zoals voor hotels, laten soms de deur open voor misbruiken. Om de administratieve controle efficiënter en doeltreffender te maken, beveelt het Rekenhof aan het regelgevende kader inzake het GKS te vereenvoudigen.

De selectie van ondernemingen voor controle op het correcte gebruik van het GKS gebeurt momenteel nog onvoldoende op basis van een objectieve risicoanalyse. Om het selectieproces te optimaliseren en de efficiëntie van de controles te verhogen, is een online

toegang voor de fiscale administratie wenselijk. Dit zou de huidige arbeidsintensieve standaardcontroles grotendeels overbodig maken en een objectievere risicoanalyse mogelijk maken.

Voorts bleek er ook onduidelijkheid te bestaan over het toepassingsgebied en de cumulatie van de verschillende wettelijk opgelegde sancties bij inbreuken op de GKS-reglementering. Het Rekenhof stelde ook vast dat de opgelegde boetes voor GKS-inbreuken in minstens 10% van de onderzochte gevallen lager waren dan het wettelijk vastgelegde minimumbedrag. Bovendien wordt de rangorde van een GKS-overtreding niet of onnauwkeurig bijgehouden. Het Rekenhof beveelt daarom aan de interne controle te versterken en een geautomatiseerde toepassing te ontwikkelen die de rangorde per categorie van inbreuk en per inrichting registreert.

De fiscale administratie deelt de informatie over positieve fiscale controles niet systematisch mee aan de RSZ. Een betere informatie-uitwisseling tussen fiscale en sociale-inspectiediensten kan nochtans nuttig zijn voor de risicoanalyse en het controlebeleid van de RSZ en zou bijdragen tot een efficiëntere en doeltreffendere fraudebestrijding in de horecasector.

Het Rekenhof is van oordeel dat het GKS op technisch vlak afdoende waarborgen bevat waardoor de fiscus fraude door manipulatie van kassagegevens achteraf makkelijk kan vaststellen. Anderzijds blijft fraude door het niet-ingeven van transacties of bestellingen steeds mogelijk zolang de klant niet expliciet om zijn GKS-ticket vraagt. Sensibiliseringscampagnes in de media kunnen worden overwogen om het bewustzijn van de consument op dit vlak te verhogen. Ook het melden van klachten zou laagdrempeliger kunnen worden gemaakt (bv. via een centraal meldpunt) en het promoten van elektronische betalingen zou kunnen bijdragen tot een efficiëntere fraudebestrijding.

Tot slot beveelt het Rekenhof de fiscale administratie aan werk te maken van een valide en betrouwbare meetmethode om de impact van het GKS op de fiscale fraude en de fiscale ontvangsten te evalueren, rekening houdende met bepaalde tijds- en conjunctuureffecten. Op die manier zou ze de omzetevolutie kunnen vergelijken tussen horecazaken met en zonder GKS.

Informatie voor de pers

Het Rekenhof controleert de openbare financiën van de federale Staat, de gemeenschappen, de gewesten en de provincies. Het draagt bij tot de verbetering van het overheidsbeheer door nuttige en betrouwbare informatie die voortvloeit uit een tegensprekelijk onderzoek, toe te zenden aan de parlementaire vergaderingen, aan de beheerders en aan de gecontroleerde diensten. Als collaterale instelling van het parlement werkt het Rekenhof onafhankelijk ten opzichte van de overheden die het controleert.

Het verslag *De "witte kassa", het geregistreerd kassasysteem voor de horeca* werd aan het federale parlement bezorgd. Het verslag, de samenvatting en dit persbericht zijn beschikbaar op www.rekenhof.be.